دریچه

جامعه امروز کودک نیست!

امید فراغت . روزنامه‌نگار

● رابطه دولت-ملت در فضای ابهام و همچنین از نقطه‌نظر کیفی در سطح نه‌چندان خوبی قرار دارد. واقعیت‌های جامعه هرگونه توجیه و گفتاردرمانی برخی مسئولان را خنثی کرده و به‌نوعی مسیر حرکت مردم تابعی از خرد عمومی شده است.

جریان آزاد اطلاعات از نوع ایرانی، ذهن اکثریت جامعه را به‌گونه‌ای تربیت کرده است که تفاوت دوغ و دوشاب قابل فهم شده و یکی از دلایل مقاومت‌پذیری جامعه در برابر گفتار و کردار برخی مسئولان، ارتقای سطحی است که جامعه از نقطه‌نظر کمی و کیفی پیدا کرده و در واقع در برابر جریان آزاد اطلاعات، به تحلیل و تفسیر رسیده است.

هر چند ممکن است این تحلیل و تفسیرها بعضا درست نباشد اما نکته مهم و قابل پذیرش این شده که بخشی از جامعه اعتماد و باور عمومی مطلوبی ندارند. این سُرخوردگی نه به دلیل تحلیل نادرست، بلکه به دلیل واقعیت‌های درست پیش‌روی ملت است که این سُرخوردگی را به ارمغان آورده است.

فساد اقتصادی این بلای جامعه‌سوز، قابل کتمان نیست. برخی بر این نظر هستند که فساد سیستمی است اما اگر بخواهیم سیستمی‌بودن آن را نپذیریم اما یک واقعیت پذیرفتنی شده که فساد در طرح و رنگ‌های مختلف وجود دارد و تاکنون هم به‌طور جدی تصمیمی که قابلیت اجرائی منجر به نتیجه عینی باشد، اتخاذ نشده است.

ضرب‌المثل فحش باد هواست، می‌تواند مصداقی برای حرف‌های نسیم‌گونه‌ای باشد که در برابر باد و بوران فساد سیستمی راه به جایی نبرد.

وقتی معاون‌اول رئیس‌جمهوری در یکی از اظهاراتش وجود فساد سیستمی را تأیید کرده است، این سؤال در ذهن جامعه ایجاد می‌شود در کنار فساد سیستمی آیا پول‌شویی نیز وجود دارد؟!

وزیر امور خارجه اشاراتی درباره پول‌شویی بیان کرد و پاسخ‌های نگران‌کننده‌ای نیز دریافت کرد که امضای برخی نمایندگان مجلس برای طرح استیضاح یکی از تنبیهات چنین اظهاراتی بود. جامعه امروز ایران ۴۰ساله شده و نباید مانند کودک‌ونوجوان با آن برخورد کرد.

درک ضرب‌المثل مشتت کو، پشتت کو، می‌تواند تجربه‌ای غنی برای وضعیتی باشد که بیماری بدبینی، ذهن بخشی از جامعه را فرا گرفته است و بر همین اساس، مسئولان باید در شرایطی که اعتماد و باور جامعه دچار آسیب شده به‌گونه‌ای دست به تصمیم‌سازی و تصمیم‌گیری بزنند که چنین آسیب‌هایی را به مرحله ترمیم برسانند.

نه اینکه برخی مسئولان مدام بر طبلی بکوبند که صدای آن نه‌تنها شنیدنی نیست، بلکه دل‌آزارکننده نیز هست.

باید بلوغ جامعه امروز را پذیرفت و به این پختگی جمعی احترام گذاشت. اتحاد و انسجام با حرف و گفتاردرمانی ایجاد نخواهد شد، بلکه در صحنه بازی رخ خواهد داد و سؤال مهم اینکه مردم در کدام نقطه تصمیم‌ها قرار دارند؟!

شهردار دوچرخه‌سوار

شرق: شهردار جدید تهران تنها چند روز است که کارش را شروع کرده و در همین مدت تصمیمات و اقداماتی که آغاز کرده به محل بحث و تبادل‌نظر افکار عمومی، شبکه‌های اجتماعی و رسانه‌ها تبدیل شده است. او سه‌شنبه همین هفته برای دومین‌بار با پیوستن به کارزار (کمپین) سه‌شنبه‌های بدون خودرو با دوچرخه مسیر خانه تا محل کارش را طی کرد و این اقدام او با واکنش‌های بسیاری مواجه شد. برخی اقدام او را ستودند و برخی دیگر آن را نمایشی تکراری و بی‌فایده دانستند. این کار او اما یک حسن کلی هم داشت؛ اینکه موضوع دوچرخه‌سواری در شهری به‌شدت ماشین‌محور مانند تهران را به میانه بحث‌ها و گفت‌وگوهای رایج روز آورد و باعث شد در این زمینه، هم تبلیغ گسترده‌ای صورت بگیرد و هم مخالفان و موافقان به صورتی جدی دراین‌باره بحث کرده و استدلال‌های خود را مطرح کنند.

پیروز حناچی سه‌شنبه هفته پیش اگرچه هنوز حکم شهردارشدنش به صورت قطعی تأیید نشده بود، اما با دوچرخه و حمل‌ونقل عمومی مانند مترو و اتوبوس مسیر رفت‌وبرگشت محل کارش در خیابان بهشت را طی کرد. تصور و تحلیل خیلی‌ها این بود که مثل بسیاری از اقدامات نمایشی دیگر مسئولان، این داستان به همان‌جا ختم می‌شود، اما او سه‌شنبه این هفته هم کارش را تکرار کرد و حتی در پایان روز با همان دوچرخه مسیر برگشت تا خانه را رکاب زد. پیش از این مخاطبان ایرانی رسانه‌ها، بارها خبر دوچرخه‌سواری مسئولان بلندپایه را بیشتر در دیگر کشورها، به‌خصوص در اروپا دیده و آن را ستوده بودند.

همه واکنش‌ها به اقدام حناچی در تهران اما چندان ستایش‌آمیز نبود و برخی به سختی آن را نقد کرده و دست انداختند. واکنش کارشناسان شهری و محیط‌زیستی به این اقدام شهردار جدید تهران چیست و آنها این کار او را چطور تحلیل می‌کنند؟ در همین زمینه نظر دو نفر را پرسیدیم؛ یک عضو سابق شورای شهر تهران که به موضوعات شهری اشراف دارد و یک کارشناس محیط زیست که خود مبدع و مبلغ ایده سه‌شنبه‌های بدون خودرو است.

یک نشانه مثبت

احمد حکیمی‌پور، عضو پیشین شورای شهر تهران، در گفت‌وگو با «شرق» درباره اقدام سمبلیک شهردار تهران برای استفاده از دوچرخه در روز سه‌شنبه‌های بدون خودرو گفت: اقدامات سمبلیک انجام‌شده توسط شهردار تهران را بد نمی‌دانم؛ بالاخره شهردار باید به‌عنوان الگوی شهروندان عمل کند. وقتی منافع و مصالح شهر توسط شهردار رعایت شود روی اعمال و نظر دیگران تأثیر می‌گذارد. بالاخره بحث آلودگی هوا و استفاده از وسایل نقلیه عمومی و عدم استفاده از خودروهای شخصی وقتی توسط مسئولان انجام شود تأثیر مثبت می‌گذارد. اینکه برخی از گروه‌های محیط‌زیستی سه‌شنبه‌های بدون خودرو را تعریف می‌کنند و شهردار از آن استقبال می‌کند نشانه مثبتی است و می‌تواند به این کمپین کمک کند. من این را چیز بدی نمی‌دانم.

وی در پاسخ به این سؤال که به‌عنوان یک کارشناس شهری چه توقعی از شهردار تهران دارید، تصریح کرد: اما من به‌عنوان یک عضو پیشین شورای شهر تهران انتظارات مشخصی هم از شهردار تهران دارم. مهم‌ترین وظیفه شهرداری تنظیم تعادل درآمدها و هزینه‌هاست. او باید منابع و مصارف را به سمتی متعادل و واقعی ببرد. متأسفانه درحال‌حاضر کماکان شهرداری تهران روی درآمد منابع ناپایدار می‌چرخد و این خوب نیست. من فکر می‌کنم باید اول شهردار از مدیریت این هزینه‌ها شروع کند و راه را به سمتی ببرد که درآمدهای شهرداری اولا پایدار و ثابت تأمین و درست هزینه شود. کماکان شهر تهران گران اداره می‌شود. به نظر می‌رسد هزینه اداره شهر تهران به سمت واقعی‌ترشدن برود. از طرف دیگر بحث برنامه سوم باید واقع‌بینانه و سنجش‌پذیر پیش برود. با توجه به حذفیاتی که از برنامه پنج‌ساله شهرداری داشتیم، باید این برنامه درست تنظیم شود. شهرداری برنامه‌محور جلو برود تا بتوانند فردا به مردم گزارش بدهند که چه تحویل گرفته بودند و چه تحویل داده‌اند. این مسئله در همه شاخص‌های مدیریتی مدرن دیده می‌شود. اداره همه کلان‌شهرهایی مثل تهران راحت نیست و دوستان در شهرداری و شورای شهر باید بتوانند پاسخ‌گوی مردمی که ساعت‌ها در صفوف اخذ رأی منتظر رأی‌دادن به آنها بودند، باشند. اینجا رابطه بین شورا و شهرداری بسیار مهم است؛ توقع این است که به‌هیچ‌وجه نگذارند بین شورا و شهرداری با شیطنت فاصله ایجاد شود. این نکته بسیار مهم است و شهرداری و مدیریت شهری از این مسئله ضربه خورده. اینها نکات مهمی است و شهردار باید روی این موضوعات دقت لازم را داشته باشد. حکیمی‌پور تأکید کرد: تعامل با بقیه دستگاه‌هایی که در مدیریت شهری نقش دارند هم بسیار مهم است، به‌هرحال در اداره شهر تهران همه دستگاه‌ها باید فعال باشند. ما در دوره قبل کمک کردیم که دولت کمیسیون ویژه‌ای در ارتباط با کلان‌شهرها، مخصوصا تهران تشکیل دهد و شهردار تهران هم عضو آن کمیسیون ویژه است. متأسفانه از پتانسیل این کمیسیون برای حل معضلات تهران به خوبی استفاده نشده است. تمام مدیران کلانی که در مدیریت شهری نقش دارند، وزرایشان عضو این کمیسیون هستند. کاش از این کمیسیون استفاده می‌شد. در نهایت این را می‌خواهم بگویم که شهردار باید تمامی دستگاه‌ها را برای حل مسائل تهران بسیج کند.

کاردرست آقای شهردار

محمد درویش، کارشناس محیط زیست و ایده‌پرداز کارزار سه‌شنبه‌های بدون خودرو که پیروز حناچی هم دو هفته است به آن پیوسته، نیز درباره دوچرخه‌سواری شهردار تهران گفت: ما اگر تمام شهرهای دنیا را که در این حوزه پیشگام بودند و توانستند مشکل ترافیک و آلودگی هوا را حل کنند (مثل آمستردام، کپنهاک، اسلو یا زوریخ و...)، را بررسی کنیم، می‌بینیم که یکی از دلایل موفقیتشان این بود که مدیران ارشد آن کشور و شهر پیشگام توصیه به مردم برای ترویج دوچرخه‌سواری بودند. مثلا امانوئل مکرون وقتی به دیدن نخست‌وزیر دانمارک رفت، نخست‌وزیر دانمارک با دوچرخه به استقبالش رفت و آنها با دوچرخه تردد می‌کنند یا اینکه شهردار آمستردام همیشه با دوچرخه تردد می‌کند و این مسئله درباره رئیس شورای شهرشان هم مصداق دارد؛ حتی بوریس جانسون وزیر خارجه قبلی بریتانیا، در سفر به تهران دوچرخه‌اش را با خودش آورده بود. یعنی این یک رسم رایج است که رهبران جهان از آن تبعیت می‌کنند و کاری که پیروز حناچی در هیبت شصتمین شهردار تهران در ۱۱۰سالی که تهران شهرداری دارد، انجام داده، همان کاری است که انتظار می‌رفت خیلی زودتر از اینها اتفاق می‌افتاد؛ به‌ویژه اینکه ما یک شعاری به نام اقتصاد مقاومتی و ساده‌زیستی داریم و علی‌القاعده باید بیشتر از این مسائل تبعیت می‌کردیم.

درویش خاطرنشان کرد: بنابراین کار آقای حناچی کار بسیار درستی است، چون سبب می‌شود مأموران، همکارانش و مردم تهران متوجه شوند که موضوع ترویج دوچرخه‌سواری شعار نیست بلکه یک ضرورت اجتناب‌ناپذیر است. ما بیش از ۶۱ سال است که درگیر بحرانی به نام ترافیک و آلودگی هوا در تهران هستیم و پیوسته مدیران این شهر با پاس‌دادن مسئولیت‌هایشان به سازمان‌های مختلف یا انتخاب هدف اشتباه نتوانستند این مشکل را حل کنند. همین الان هم می‌بینیم که سازمان حفاظت از محیط زیست بیشتر از اینکه به فکر رفع واقعی بحران در تردد کلان‌شهرها باشد، درگیر این است که الزام بیاورد که کیفیت خودروها و کیفیت سوخت بهتر شود. اما در شهری که تعداد خودروهایش هشت برابر ظرفیت معابر عمومی آن است و حتی اگر ما همه خودروها را برقی کنیم، نمی‌توانیم مشکل ترافیک را حل کنیم، تا زمانی که مشکل ترافیک حل نشود، مشکل انباشت آلودگی هوا و آلودگی صوتی حل نمی‌شود و بالطبع مشکل کم‌تحرکی هم افزایش پیدا می‌کند.

او در پایان گفت: ما باید به‌جای اینکه به فکر ساخت اتوبان و پارکینگ طبقاتی بیشتری باشیم و اشتباهات قالیباف و کرباسچی را ادامه دهیم و به خودرومحوری چراغ سبز نشان دهیم، کاری بکنیم که مردم داوطلبانه خودروی شخصی خود را کنار بگذارند. حالا که یک شهردار متوجه این اشتباه شده و سیاست خود را براساس pod یعنی گسترش حمل‌ونقل‌محور و رفتن به سمت بهبود کیفیت سیستم حمل‌ونقل عمومی گذاشته و ایجاد مسیرهای ایمن برای دوچرخه‌سواری و پیاده‌روی را در دستور کار قرار داده و در حال رایزنی با بانک‌هاست که تسهیلات در اختیار شهروندان قرار دهند تا شهروندان بتوانند از دوچرخه‌های برقی استفاده کنند، موردانتقاد قرار می‌گیرد. حناچی با وزارت امور اقتصاد و دارایی رایزنی کرده که دوچرخه از شمول کالاهای لوکس خارج شود تا مشمول صد درصد اخذ گمرکی نشود و اگر این صد درصد گمرک برداشته شود، آن دوستانی که انتقاد می‌کردند حناچی سوار دوچرخه هشت‌میلیونی شده این مسئله‌شان هم حل می‌شود.

با همه نقد و نظرها درباره دوچرخه‌سواری شهردار تهران باید در نظر داشت این کار یک مسئول بلندپایه شهری بیشتر از آنکه از منظر یک اقدام عملی برای بهبود وضعیت شهر تحلیل و بررسی شود، باید دقیقا آن را حرکتی نمادین و تبلیغاتی در زمینه ترویج دوچرخه‌سواری در شهر به حساب آورد؛ تبلیغی که تأثیر آن بسیار فراتر از دیگر شیوه‌های تبلیغی با همین هدف است. بااین‌حال برای افزایش اثرگذاری این شیوه تبلیغی خود او به‌عنوان اصلی‌ترین مدیر شهر حالا باید به صورتی جدی و عملی در زمینه فراهم‌کردن مقدمات اجرائی تسهیل دوچرخه‌سواری برای شهروندان دست‌به‌کار شود. هرچه شهرداران قبلی تهران دل در گرو اتوبان و پل و خیابان داشتند و شرایط را برای رفت‌وآمد خودروها آسان کردند، او باید خطی را که آغاز کرده به یک نتیجه مطلوب برساند و از خودش یادگارانی به‌جا بگذارد که شهر را برای عابران پیاده و دوچرخه‌سواران و دوستداران حمل‌ونقل عمومی بیشتر مهیا کند. آیا خواهد توانست؟ باید دید.

ادامه از صفحه ۱۲

شیوع مصرف دخانیات در زنان و مضرات آن

۱. ارضای دهانی: بر اساس نظریه‌های قدیم روان‌شناسی این نوع از ارضا می‌تواند در کاهش استرس مؤثر باشد. ۲. تقویت روانی: بر اساس نظریه‌های رفتاری، فرد استعمال‌کننده، با پیش‌فرض اینکه «می‌خواهم آرام باشم» از این ماده استفاده می‌کند و معتقد است آرام شده و در نتیجه مصرف تداوم می‌یابد. ۳. رفتار وسواسی مصرف: پس از تداوم و تقویت رفتاری، مصرف سیگار به عنوان رفتاری وسواسی تلقی می‌شود؛ یعنی فرد با سطح استرس بالا، تنها راه آرامش را در مصرف پیدا می‌کند. ۴. فشار اجتماعی: فرد مصرف‌کننده از دیدگاه بعضی افراد در اجتماع به غلط یک فرد جذاب می‌شود و با توجه به دردسترس‌بودن سیگار و قلیان این موضوع در عمده روابط اجتماعی ادامه می‌یابد. با توجه به این موارد و آسیب جسمانی و روانی مصرف سیگار و تأکید بر اینکه زن زیربنای اجتماعی سالم است، ضرورت دارد که در چندین بخش مداخله در مصرف انجام شود: ۱. آموزش دختران در دبیرستان‌ها و مخصوصا آموزش مهارت‌های زندگی، آموزش نه گفتن، افزایش اعتمادبه‌نفس و خودباوری ۲. آموزش زنان در حین ازدواج و تأکید بر اینکه آنها الگوی فرزندان هستند ۳. ممنوعیت مصرف سیگار در حین رانندگی (به‌خاطر اینکه این رفتار یک جذابیت اجتماعی ایجاد کرده است) ۴. با استفاده از پتانسیل قوی رسانه، مضرات استفاده از سیگار و قلیان در جامعه به‌ویژه در زنان تشریح شود ۵. تهیه بسته‌های جذاب آموزشی در فضای مجازی و ترویج زندگی سالم بدون دخانیات ۶. تبلیغ عدم مصرف دخانیات در موقعیت‌ها، مراکز خرید و اجتماعات مربوط به زنان و حتی روی مواد مصرفی زنانه مثل لوازم آرایش و... به‌طورکلی باید میزان آگاهی زنان از خطرهای مصرف دخانیات برای سلامتی و آسیب‌های اجتماعی ناشی از آن افزایش یابد. باید اعتمادبه‌نفس دختران و زنان را افزایش داد که برای فرار از یک موقعیت یا استرس یا برای اینکه مورد توجه قرار گیرند، به مصرف دخانیات روی نیاورند. هرچند باید قبح اجتماعی مصرف دخانیات در جامعه افزایش یابد و از دوران دبیرستان افراد را با مضرات دخانیات آشنا کرد اما نقش خانواده و اثر آن در کاهش مصرف دخانیات بسیار مهم است.

***عضو هیئت‌علمی مرکز تحقیقات سیاست‌گذاری سلامت**

راه‌اندازی سامانه معبر برای رسیدگی به مشکلات معلولان در حوزه مناسب‌سازی

تسنیم: رئیس دبیرخانه ستاد هماهنگی و پیگیری مناسب‌سازی کشور از راه‌اندازی سامانه پیامکی به شماره ۳۰۱۲۳۲۲ برای ارائه مشکلات معلولان در حوزه مناسب‌سازی خبر داد. ابراهیم کاظمی‌مؤمن‌سرایی با اشاره به راه‌اندازی سامانه معبر اظهار کرد: تمام شهروندان تهرانی می‌توانند با ارسال مشکلات و موانع در حوزه مناسب‌سازی به شماره ۳۰۱۲۳۲۲ آنها را اطلاع‌رسانی کنند. این سامانه در اختیار سازمان بهزیستی و درواقع دبیرخانه ستاد هماهنگی و پیگیری مناسب‌سازی بهزیستی است و به پیامک‌های ارسال‌شده در اسرع وقت رسیدگی خواهد شد. کاظمی‌مؤمن‌سرایی ضمن انتقاد از برخی از اظهارات فرمانداران و شهرداران در استان‌های مختلف گفت: متأسفانه وقتی به این افراد عنوان می‌شود که چرا مناسب‌سازی در سطح استان یا شهر اعلام نمی‌شود، اعلام می‌کنند مگر چه تعداد معلول در آن استان و شهر داریم؟ این متأسفانه نشان از نبود رسالت انسانی در بین این افراد است. وی افزود: مناسب‌سازی برای افراد ناتوان است و این افراد شامل کودکان، سالمندان و زنان باردار است و باید این موضوع جدی گرفته شود و بنده اعتقاد دارم که بسیاری از معلولان به دلیل نبود فضای مناسب برای تردد در سطح شهر تهران گوشه‌گیر و منزوی شده‌اند. رئیس دبیرخانه ستاد هماهنگی و پیگیری مناسب‌سازی کشور با تأکید بر مناسب‌سازی در سطح کشور گفت: اگر نتوانیم فضای شهری را برای این افراد فراهم کنیم، با روح و روان آنها بازی کرده‌ایم و امیدواریم موضوع مناسب‌سازی که امری مهم است در دستور کار مسئولان قرار بگیرد و در این زمینه در آینده اتفاقات خوبی بیفتد.

افزایش کلاهبرداری‌های اینترنتی

ایسنا: فرمانده نیروی انتظامی ضمن ابراز نگرانی از افزایش کلاهبرداری‌های اینترنتی، با بیان اینکه جرائم فضای مجازی در سال جاری نسبت به سال گذشته حدود ۷۱ درصد افزایش داشته است، خاطرنشان کرد: البته قدرت کشف پلیس نیز افزایش داشته است به طوری که بالغ بر ۸۰ درصد جرائم در این فضا کشف می‌شود که این آمار نشان می‌دهد ما از بسیاری از کشورهای دیگر در حوزه کشف جرائم جلو هستیم. سردار حسین اشتری در ادامه آمار کلاهبرداری‌های تلفنی و اینترنتی و برداشت غیرمجاز از حساب‌ها را نگران‌کننده دانست و گفت: در همین راستا تمهیداتی را در نظر گرفتیم که با پیگیری پلیس و دستورالعمل‌هایی، استفاده از رمزهای یک‌بارمصرف به بانک‌ها ابلاغ شده است. اشتری با بیان اینکه پلیس فتا در ۱۴۶ نقطه از کشور استقرار دارد، گفت: ان‌شاءالله تا پایان امسال تعداد مراکز پلیس فتا بیشتر خواهد شد و ما در نظر داریم در تمامی شهرهای با بیش از ۱۵۰ هزار جمعیت حتما مراکز پلیس فتا را دایر کنیم که این امر در سال آینده محقق خواهد شد.

خبر

اتمام حجت پلیس

نرده‌های چهارراه ولیعصر برداشته نمی‌شود

● **ایسنا:** رئیس پلیس پایتخت اعلام کرد که محدوده چهارراه ولیعصر برای تردد عابران از سطح تقاطع بازگشایی نمی‌شود. سردار حسین رحیمی درباره اینکه آیا مسیر و تقاطع خیابان‌های ولیعصر و انقلاب برای عبور عابران پیاده بازگشایی خواهد شد، گفت: نخیر، چراکه فلسفه ساخت زیرگذر چهارراه ولیعصر یا چهارراه جهان‌نما این بود که عبورومرور جمعیت به زیر سطح برود و میلیاردها تومان نیز برای ساخت آن هزینه شد تا ترافیک در آن منطقه از بین برود و حتی سوانح و حوادث رانندگی نیز کاهش یابد.

وی با بیان اینکه مسائلی مانند تسهیل تردد توان‌یابان باید در همان زیرگذر تعبیه شود، ادامه داد: این‌همه هزینه شده تا ترافیک مدیریت شود، بنابراین باید برای رفت‌وآمد معلولان، مسئولان شرایطی را فراهم کنند که در همان زیرگذر مشکل تردد برایشان حل شود. پیش از این شهرداری تهران با درخواست انجمن‌های فعال در دفاع از حقوق معلولان تصمیم به بازگشایی مسیر و تقاطع چهارراه ولیعصر برای تردد عابران گرفته بود که با وجود برگزاری مراسمی برای بریدن نرده‌های چهارراه ولیعصر، با مخالفت پلیس روبه‌رو شد و نرده‌ها مجددا نصب شدند.